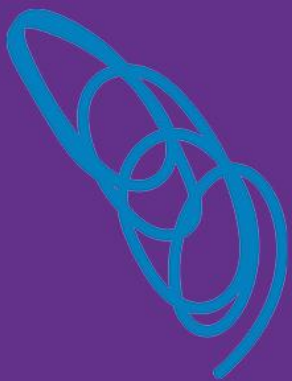
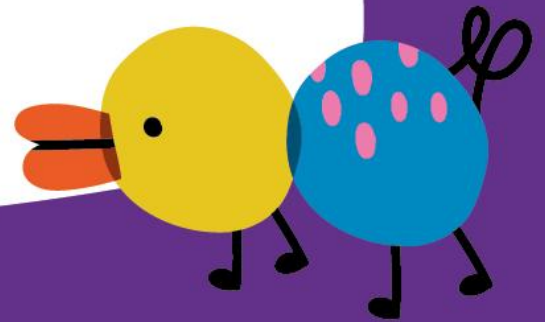

Burgerschaponderwijs
Stichting Etuda

Augustus 2024

etuda

Burgerschapsonderwijs stichting Etuda

Waarop sturen wij ten aanzien van Burgerschapsonderwijs bij Etuda?

In onze sturingsfilosofie hebben we een groot aantal uitgangspunten die een relatie hebben met burgerschap:

- 🕒 We hebben aandacht voor de brede context van een kind (armoede, opvoeding, gezondheid)
- 🕒 We gaan op respectvolle manier met elkaar en elkaars ideeën om
- 🕒 We zijn nieuwsgierig naar wat de ander te zeggen heeft
- 🕒 We houden verbinding met de wereld om ons heen
- 🕒 We werken op basis van onderlinge solidariteit
- 🕒 We hebben oog voor de nuance, het meervoudig perspectief
- 🕒 We gaan de dialoog aan, juist als het lastig is
- 🕒 We nemen verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid
- 🕒 We geven ruimte aan meedoen en erbij horen
- 🕒 We durven het oneens te zijn
- 🕒 We waarderen ieders inbreng
- 🕒 We werken vanuit vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit
- 🕒 We werken op basis van optimisme en hoop

Burgerschapsonderwijs:

Bevordering van actief burgerschap en sociale cohesie is belangrijk. Daardoor kunnen mensen, jong en oud, in Nederland op een prettige manier samenleven. Burgerschapsonderwijs draagt daaraan bij door het bevorderen van kennis over de basiswaarden van de democratisch rechtsstaat en het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die daarvoor nodig zijn. Het bevorderen van burgerschap is een wettelijk vastgelegde taak voor onze locaties. De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van dit onderwijs.

Bestuurlijke visie op Burgerschap :

Etuda laat kinderen zich verwonderen en maakt ze nieuwsgierig naar de wereld. Ze leren onderzoeken, zelf nadenken, de wereld ervaren en ontdekken, zodat ze actief hun kennis over de wereld vergroten en hun plek in de wereld vinden. Daar is burgerschap een integraal onderdeel van.

Onderwijsfilosoof Gert Biesta: *'Het gaat er niet alleen om hoe we de wereld in onze kinderen krijgen, het gaat er ook om hoe we onze kinderen kunnen helpen om de verbinding met de wereld aan te gaan en op die manier in de wereld te komen'*

Het is van groot belang dat alle locaties van Etuda kennis, inzicht en respect voor de basiswaarden vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit ontwikkelen, ook in hun onderling verband. Deze waarden zijn essentieel voor een vreedzaam samenleven, omdat ze ervoor zorgen dat mensen met diverse waarden en normen respectvol met elkaar om kunnen gaan. Door deze waarden te onderwijzen en te integreren in het onderwijsprogramma, kunnen alle locaties van Etuda een bijdrage leveren aan het creëren van een inclusieve samenleving.

Naast de ontwikkeling van kennis en respect voor basiswaarden, is het ook belangrijk dat de locaties sociale en maatschappelijke competenties ontwikkelen bij de leerlingen. Dit betekent dat zij leren hoe ze op een respectvolle manier met elkaar en elkaars ideeën kunnen omgaan. Daarnaast creëren alle locaties een veilige omgeving, waarin de leerlingen kunnen oefenen en experimenteren met sociale en maatschappelijke vaardigheden. Hierbij houden zij wel de ruimte om vanuit de eigen identiteit van de locatie inhoud en vorm te geven aan het burgerschapsonderwijs.

Door het bewustzijn van de behoeften van kinderen in onze regio en het implementeren van deze bestuurlijke visie op burgerschap, dragen alle locaties bij aan de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen en aan het creëren van een inclusieve en vreedzame samenleving.

Doelen burgerschapsonderwijs schooljaar 2024-2025:

De nieuwe burgerschapsopdracht is per locatie terug te vinden in een heldere visie op burgerschap en er is inzicht in hoe dit samenhangt met het locatiebeleid (verwoord in locatieplan en locatiegids) waarin de burgerschapsdoelen zijn verwoord, een leerplan is opgesteld en de leerresultaten worden bij gehouden.

1	Bestuurlijke visie op burgerschap
2	Visie op burgerschap per locatie
3	0-meting per locatie (Via Burgerschap Meten of een eigen methode)
4	Beschrijving van samenhang tussen visie op burgerschap én locatiebeleid (in schoolplan/schoolgids)
5	Beschrijving van doelen op burgerschap per locatie
6	Uitwerking in leerlijn/lesplan per locatie
7	Uitwerking van evaluatie van deze doelen (zichtbaar, merkbaar, meetbaar) per locatie

Doelgericht en samenhangend aan de slag met burgerschapsonderwijs op alle locaties:

📍 Burgerschapsonderwijs is gebaseerd op een visie

De locatievisie op burgerschapsonderwijs is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het team. Concretisering van burgerschapsonderwijs vindt vooral plaats door het maken van afspraken over de opzet en activiteiten voor burgerschapsvorming.

📍 Burgerschap bestaat uit sociale én maatschappelijke doelen

De sociale doelen van burgerschap betreffen kennis, vaardigheden en houdingen die leerlingen nodig hebben om zich in sociale situaties redzaam te gedragen. De maatschappelijke doelen betreffen de kennis, vaardigheden en houdingen om als burger deel uit te maken van en een bijdrage te leveren aan de Nederlandse maatschappij.

📍 Burgerschapsonderwijs kent een samenhangend aanbod en een doorgaande leerlijn van groep 1 tot en met 8

Alle locaties beschikken over een leerlijn burgerschap en werkt met concrete leerdoelen voor burgerschapsvorming. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de SLO Inhoudskaarten Burgerschap

📍 Bij burgerschap is de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk

Op alle locaties volgen we de leerresultaten voor burgerschap. Dit betreft met name vaardigheden (zoals sociale vaardigheden en samenwerken) en houdingen (bijvoorbeeld verantwoordelijkheidsgevoel en rekening houden met anderen). Ook registreren we intrapersonlijke aspecten (zoals zelfvertrouwen en zelfcontrole).

(Concept) Kerndoelen Burgerschap:

SLO heeft de conceptkerndoelen voor digitale geletterdheid en burgerschap opgeleverd en aan de minister aangeboden. Vanaf augustus 2024 worden de kerndoelen in de praktijk getoetst. Tijdens de fase van beproeven wordt onderzocht wat scholen nodig hebben om de nieuwe kerndoelen in te kunnen voeren. Dit zal naar verwachting in 2025 worden afgerond. De definitieve kerndoelen worden dan, in samenhang met de kerndoelen van de overige leergebieden, aangeboden aan het ministerie van OCW.